

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2019-06-26

Nr. 4R-1019-(1.17)

DĖL ANTIKORUPCINIO VERTINIMO IŠVADOS DĖL TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS BEI GARBĖS TEISMO NUOSTATŲ

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija) teikia Teisėjų tarybai derinti nutarimo „Dėl Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. nutarimo Nr. 13P-10-(7.1.2) „Dėl Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų patvirtinimo pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas) bei derinimo pažymos „Dėl Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. nutarimo Nr. 13P-10-(7.1.2) „Dėl Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų“ ir dėl Teisėjų tarybos 2014 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 13P-68-(7.1.2) „Dėl teisėjų garbės teismo nuostatų patvirtinimo““ projektą (toliau – derinimo pažyma).

Dėl poreikio parengti Projektą bei derinimo pažymą

Remdamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatomis, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT) savo iniciatyva atliko Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų, patvirtintų Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 13P-10-(7.1.2), (toliau – Komisijos nuostatai) ir Teisėjų garbės teismo nuostatų, patvirtintų Teisėjų tarybos 2014 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 13P-68-(7.1.2) (toliau – Garbės teismo nuostatai) antikorupcinį vertinimą.

Atlikus šį vertinimą, Teisėjų tarybai 2019-04-16 buvo pateikta Antikorupcinio vertinimo išvada, kurioje nurodyta, kad Komisijos nuostatuose ir Garbės teismo nuostatuose esantis teisinis reguliavimas nors ir nesudaro tiesioginių sąlygų korupcijai atsirasti ir yra išsamiai nustatytas dėl Teisėjų etikos ir drausmės komisijos (toliau – Komisija) ir Teisėjų garbės teismo veiklos, drausmės bylos iškėlimo ir jos nagrinėjimo proceso, tačiau yra tobulintinas, siekiant didesnio aiškumo ir skaidrumo, priimant sprendimus dėl drausmės bylos iškėlimo. Dėl vertinimo išvadoje pateiktų pastabų ir pasiūlymų įvertinimo buvo kreiptasi į Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narius, Teisėjų garbės teismo narius ir Teisėjų tarybos Teisės aktų projektų rengimo komitetą, gautos pastabos bei pasiūlymai pateikti Derinimo pažymoje.

STT prašo Teisėjų tarybos informuoti, kaip atsižvelgta ar numatoma atsižvelgti į minėtos antikorupcinio vertinimo išvados pasiūlymus (pateikti motyvuotą informaciją dėl kiekvieno pasiūlymo įgyvendinimo) ir atsakymą pateikti per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinę sistemą ir susieti ją su antikorupcinio vertinimo išvada.

Atsižvelgiant į tai, Administracija parengė derinimo pažymos projektą, kuriame teikiami motyvai dėl kiekvieno STT pasiūlymo įvertinimo bei Projektą.

Dėl Projekto tikslų

Projektu siekiama tobulinti teisinį reguliavimą, užtikrinantį Komisijos priimamų sprendimų aiškumą ir skaidrumą.

Projektu siūlomi pakeitimai

1. Dėl Komisijos narių įgaliojimų termino nustatymo.

Atsižvelgiant į Komisijos nuostatų antikorupcinį vertinimą atlikusios institucijos išvadas dėl to, kad Komisijos nuostatuose nėra apibrėžto termino, kokiam konkrečiam laikotarpiui gali būti

LIETUVOS
TEISMAI

skiriami į Komisiją visuomenės atstovai, siekiant teisinio apibrėžtumo, siūloma nustatyti, kad Komisijos narius visuomenės atstovus Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas skiria savo įgaliojimų laikui arba kitam trumpesniai terminui.

2. Dėl teikimo nagrinėti Komisijos posėdyje priimtino

Atsižvelgiant į tai, kad nustatytas teisinis reguliavimas suteikia galimybę vienasmeniškai ir neskundžiamai Komisijos pirmininkui, gavusiam teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, atsisakyti nagrinėti teikimą Komisijos nuostatuose nurodytais pagrindais, siūlytina nustatyti tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį Komisijos pirmininkas, atsisakydamas priimti teikimą 23.2 papunktyje nurodytais pagrindais (jei teikime yra nurodytų aplinkybių, susijusių su teismo procesine ar kita veikla, tyrimas aiškiai pažeistų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje Teismų įstatyme įtvirtintą teismų ir teisėjų nepriklausomumo principą), turi gauti ne mažiau kaip keturių Komisijos narių pritarimą.

3. Dėl teikimą pateikusio asmens papildomų paaiškinimų bei įrodymų pateikimo termino nustatymo

Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūloma nustatyti ne trumpesnę kaip 5 dienų terminą papildomiems paaiškinimams bei įrodymams pateikti.

Dėl Garbės teismo nuostatų

Siūloma į Antikorupcinio vertinimo išvadoje pateiktą pasiūlymą dėl Garbės teismo nuostatų pakeitimo neatsižvelgti.

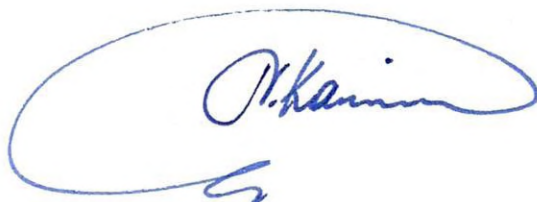
Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, Administracija teikia Projektą bei derinimo pažymą ir prašo Projekto priėmimo klausimą svarstyti artimiausiame Teisėjų tarybos posėdyje.

Priimtas Teisėjų tarybos nutarimas skelbtinas Teisės aktų registre, o atsakymas STT pateikiamas per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinę sistemą.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas;
2. Projekto lyginamasis variantas, 7 lapai;
3. Derinimo pažyma, 9 lapai.
4. 2019-04-16 STT Antikorupcinio vertinimo išvada, 3 lapai.

Direktorė

Natalija Kaminskienė

TEISĖJŲ TARYBA

**NUTARIMAS
DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2019 M. SAUSIO 25 D.
NUTARIMO NR. 13P-10-(7.1.2) „DĖL TEISĖJŲ ETIKOS
IR DRAUSMĖS KOMISIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m. birželio 28 d. Nr. 13P-   -(7.1.2)
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 4 dalimi, 120 straipsnio 9 punktu, Teisėjų tarybos darbo reglamento, patvirtinto Teisėjų tarybos 2017 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 13P-30-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos darbo reglamento patvirtinimo“, 21.9 papunkčiu, Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatus, patvirtintus Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 13P-10-(7.1.2) „Dėl Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų“ patvirtinimo:

1.1. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Komisija sudaroma iš septynių narių. Du Komisijos narius skiria Respublikos Prezidentas, vieną – Seimo Pirmininkas, keturis – Teisėjų taryba. Komisijos narius teisėjus Teisėjų taryba skiria savo įgaliojimų laikui. Komisijos narius visuomenės atstovus Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas skiria savo įgaliojimų laikui arba kitam trumpesniam terminui.“

1.2. Pakeisti 9.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„9.1. Komisijos vardu, vadovaudamasis Nuostatų 22 punkte nurodytais pagrindais, sprendžia dėl teikimo priimtino nagrinėti Komisijos posėdyje. Komisijos pirmininkas, priimdamas sprendimą dėl teikimo priimtino 23.2 papunktyje nustatytu atveju, turi gauti ne mažiau kaip keturių Komisijos narių pritarimą.“

1.3. Pakeisti 25.2 papunktį ir išdėstyti jį taip:

„25.2. teikimą pateikusio asmens paprašyti per nustatytą terminą pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus, dėl teikime nurodytų aplinkybių. Papildomų paaiškinimų ar įrodymų pateikimui turi būti nustatomas ne mažesnis nei 5 dienų terminas.“

2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2019 m.   d.

Pirmininkas

Sekretorius

**Projekto
lyginamasis
variantas**

PATVIRTINTA
Teisėjų tarybos
2019 m. sausio 25 d. nutarimu
Nr. 13P-10-(7.1.2.)
PAKEISTA
Teisėjų tarybos
2019 m.   d. nutarimu
Nr.13P-

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Teisėjų etikos ir drausmės komisijos darbo tvarką, jos posėdžių šaukimo ir vedimo, sprendimų priėmimo tvarką, drausmės bylų teisėjams iškėlimo procedūrą, teisėjo, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas nagrinėjamas, teises ir pareigas, Teisėjų etikos ir drausmės komisijos narių teises ir pareigas vykdant jiems priskirtas funkcijas bei ugdant teisėjų etinį sąmoningumą.

2. Teisėjų etikos ir drausmės komisija (toliau – Komisija) yra teismų savivaldos institucija, sprendžianti drausmės bylų teisėjams iškėlimo klausimus bei užtikrinanti teisėjų etikos sklaidą.

3. Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Teismų įstatymu, kitais įstatymais bei teisės aktais ir šiais Nuostatais.

4. Komisijos veikla grindžiama teismų ir teisėjų nepriklausomumo, teisės viršenybės, kolegialumo, nešališkumo, objektyvumo, konfidencialumo, teisėtumo, nekaltumo prezumpcijos ir kitais principais.

II. KOMISIJOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Komisijos tikslas – įgyvendinant teismų savireguliacijos ir savivaldos principą užtikrinti teisėjų drausminės atsakomybės realizavimą bei ugdyti teisėjų etiką.

6. Komisijos uždaviniai:

6.1. laiku ir operatyviai šių Nuostatų nustatyta tvarka nagrinėti teikimus dėl drausmės bylų iškėlimo teisėjams;

6.2. kai yra drausmės bylos iškėlimo pagrindas, kelti drausmės bylas teisėjams;

6.3. Teisėjų garbės teismo pavedimu organizuoti teisėjo darbo veiklos patikrinimą, surinkti papildomus įrodymus apie drausmės bylai reikšmingas faktines aplinkybes;

6.4. teikti konsultacijas teisėjų etikos klausimais;

6.5. organizuoti teisėjų etikos sklaidą.

III. KOMISIJOS SUDĖTIS, TEISĖS IR PAREIGOS

7. Komisija sudaroma iš septynių narių. Du Komisijos narius skiria Respublikos Prezidentas, vieną – Seimo Pirmininkas, keturis – Teisėjų taryba. Komisijos narius teisėjus Teisėjų taryba skiria savo įgaliojimų laikui. Komisijos narius visuomenės atstovus Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas skiria savo įgaliojimų laikui arba kitam **trumpesniam** terminui. Įgaliojimams

pasibaigus, Komisijos nariai ir pirmininkas laikinai vykdo savo pareigas iki Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Teisėjų taryba naujai paskiria Komisijos narius.

8. Iš paskirtų Komisijos narių Teisėjų taryba renka Komisijos pirmininką.

9. Komisijos pirmininkas:

9.1. Komisijos vardu, vadovaudamasis Nuostatų 22 punkte nurodytais pagrindais, sprendžia dėl teikimo priimtino nagrinėti Komisijos posėdyje. **Komisijos pirmininkas, priimdamas sprendimą dėl teikimo priimtino 23.2 papunktyje nustatytu atveju, turi gauti ne mažiau kaip keturių Komisijos narių pritarimą;**

9.2. rengia Komisijos posėdžiui medžiagą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui pagal gautą teikimą arba šių funkcijų atlikimui skiria Komisijos narį – pranešėją;

9.3. šaukia Komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja arba paveda Komisijos nariui pirmininkauti Komisijos posėdžiui;

9.4. Komisijos vardu kreipiasi į Teisėjų tarybą dėl sutikimo iškelti drausmės bylą teisėjui, kuris yra Teisėjų tarybos ar Teisėjų garbės teismo narys;

9.5. atstovauja Komisijai teismuose, teismų savivaldos, valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose, įmonėse ar organizacijose arba įgalioja jai atstovauti kitą Komisijos narį;

9.6. pasirašo Komisijos vardu raštus;

9.7. paveda Komisijos sekretoriui organizuoti Komisijos posėdį bei pasirašyti informacinio pobūdžio raštus;

9.8. atsako už Komisijos veiklos organizavimą ir Nuostatuose nustatytų procedūrų laikymąsi.

10. Komisijos narys:

10.1. susipažįsta su gautais teikimais ir su kita surinka medžiagą;

10.2. dalyvauja Komisijos posėdžiuose, o tuo atveju, kai negali dalyvauti posėdyje, informuoja apie tai Komisijos pirmininką arba sekretorių bei nurodo nedalyvavimo priežastis;

10.3. būdamas Komisijos nariu – pranešėju renka medžiagą, reikalingą teisėjo galimai padarytam nusižengimui nagrinėti bei rengti sprendimo projektą;

10.4. vykdo kitus Komisijos pirmininko pavedimus, susijusius su Teisėjų etikos ir drausmės komisijos veikla;

11. Tais atvejais, kai Komisijos pirmininkas laikinai negali atlikti šiuose Nuostatuose numatytų funkcijų, jas atlieka Komisijos pirmininko potvarkiu paskirtas Komisijos narys, o nesant tokio potvarkio – vyriausias pagal amžių Komisijos narys.

12. Komisijos pirmininko ir Komisijos nario įgaliojimai pasibaigia šiais atvejais:

12.1. pasibaigia jo, kaip teisėjo, įgaliojimai;

12.2. pasibaigia terminas, kuriam jis buvo paskirtas Komisijos nariu;

12.3. jis savo noru atsistatydina iš Komisijos pirmininko ar Komisijos nario pareigų;

12.4. įsiteisėja Teisėjų garbės teismo sprendimas paskirti jam drausminę nuobaudą;

12.5. jis atšaukiamas iš Komisijos nario pareigų.

13. Komisijos narys atšaukiamas iš šių pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis narys netinkamai atlieka jam priskirtas Komisijos nario funkcijas.

14. Komisijos nario – teisėjo – įgaliojimai sustabdomi Teisėjų tarybos sprendimu, kai jam iškeliama drausmės byla.

IV. DRAUSMĖS BYLOS IŠKĖLIMO PAGRINDAI, ASMENYS, TURINTYS TEISĘ SIŪLYTI IŠKELTI DRAUSMĖS BYLĄ TEISĖJUI

15. Drausmės bylą teisėjui iškelia Komisija, kai yra drausmės bylos iškėlimo pagrindas.

16. Drausmės bylos iškėlimo pagrindas – požymių, kad teisėjo veiksmuose yra nusižengimų, numatytų Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje, sudėtis, nustatymas.

17. Drausminės atsakomybės pagrindai:

17.1. teisėjo vardą žeminantis poelgis;

17.1.1. su teisėjo garbe nesuderinamas ir Teisėjų etikos kodekso reikalavimų neatitinkantis

poelgis, kuriuo pažeminamas teisėjo vardas bei kenkiama teismo autoritetui;

17.1.2. bet koks pareiginis nusižengimas – aiškiai aplaidus konkrečios teisėjo pareigos atlikimas arba jos neatlikimas be pateisinamos priežasties;

17.2. kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimas;

17.3. įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymas.

18. Siūlyti Komisijai iškelti teisėjui drausmės bylą pateikiant motyvuotą teikimą turi teisę:

18.1. Teisėjų taryba;

18.2. Teisėjų etikos ir drausmės komisija,

18.3. teismo, kuriame dirba teisėjas, pirmininkas;

18.4. bet kurio aukštesnės pakopos teismo pirmininkas;

18.5. kitas asmuo, kuriam tapo žinoma apie Teismų įstatymo 83 straipsnio 2 dalyje numatytą nusižengimą.

19. Asmenų prašymai iškelti drausmės bylą, kuriuose nurodytas teisėjas, padaręs konkretų nusižengimą ir šį nusižengimą pagrindžiantys argumentai, laikomi teikimais dėl drausmės bylos iškėlimo.

20. Kreiptis į Komisiją dėl konsultacijos turi teisę teisėjas, teismų savivaldos institucijos ir komisijos bei teisėjus vienijančios visuomeninės organizacijos pateikiant prašymą raštu ar elektroninio ryšio priemonėmis. Prašyme turi būti išdėstytos su teisėjo asmeniu ar jo veikla susijusios aplinkybės, dėl kurių kyla abejonės etikos požiūriu.

V. REIKALAVIMAI TEIKIMUI, TEIKIMO PRIĖMIMAS IR PASIRENGIMAS JĮ NAGRINĖTI

21. Komisijai pateikiamas teikimas dėl drausmės bylos iškėlimo turi būti:

21.1. parašytas valstybine kalba arba prie jo turi būti pridėtas vertimas į valstybinę kalbą, kurio tikrumas būtų paliudytas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

21.2. parašytas įskaitomai ir pasirašytas. Jeigu teikimas gaunamas elektroniniu paštu, jis turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą;

21.3. teikime turi būti nurodytas teisėjas, galimai padaręs pažeidimą, ir šį pažeidimą pagrindžiantys argumentai.

22. Komisijos pirmininkas, gavęs teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, turi teisę priimti vieną iš šių sprendimų:

22.1. parengti teikimo medžiagą Komisijos posėdžiui;

22.2. perduoti teikimą Komisijos nariui – pranešėjui, kuris parengia teikimą nagrinėti Komisijos posėdyje;

22.3. informuoti teikimą pateikusį asmenį apie teikimo nenagrinėjimą, nurodant teikimo nenagrinėjimo pagrindą bei sprendimo motyvus.

22.4. perduoti Komisijai artimiausiame posėdyje kolegialiai spręsti dėl teikimo nagrinėjimo Komisijos posėdyje priimtino;

22.5. pasiūlyti teisėjui, dėl kurio galimo teisėjo etikos pažeidimo gautas teikimas, pateikti paaiškinimus šių Nuostatų 22 punkte nustatytų sprendimų priėmimui;

22.6. pavesti teismo, kuriame teisėjas dirba, arba aukštesnės pakopos teismo pirmininkui atlikti tyrimą ir pateikti tyrimo rezultatus;

22.7. nusišalinti, kai yra objektyvių priežasčių, nuo sprendimų priėmimo. Nusišalinimą nuo 22 punkte nurodytų sprendimų priėmimo pirmininkas išsprendžia priimdamas rezoliuciją. Tuo atveju, kai Komisijos pirmininkas nusišalina nuo sprendimo priėmimo, jo funkcijas atlieka vyriausias pagal amžių Komisijos narys.

23. Teikimą nagrinėti atsisakoma, jeigu:

23.1. teikimas neatitinka Nuostatų 21 punkte nustatytų reikalavimų, yra neargumentuotas, nekonkretus, deklaratyvus pobūdžio, nesuprantamo ar įžeidžiančio turinio;

23.2. teikime nurodytų aplinkybių, susijusių su teismo procesine ar kita veikla, tyrimas

aiškiai pažeistų Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Teismų įstatyme įtvirtintą teismų ir teisėjų nepriklausomumo principą;

23.3. teikimas pateiktas pakartotinai ir jame nėra nurodyta naujų aplinkybių, galimai sudarančių drausmės bylos iškėlimo pagrindą;

23.4. nuo galimo pažeidimo padarymo dienos praėjo daugiau kaip treji metai.

24. Nuostatų 22 punkte nurodyti sprendimai priimami per 20 dienų. Pirmininko sprendimu šis terminas gali būti pratęstas dar 10 dienų, tačiau nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 84 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų terminų. Priimti sprendimai neskundžiami.

25. Komisijos pirmininkas arba Komisijos narys – pranešėjas turi teisę:

25.1. pasiūlyti teisėjui, kuriam prašoma iškelti drausmės bylą, pateikti rašytinį paaiškinimą. Paaiškinimui surašyti turi būti skiriamas ne mažesnis nei 5 dienų terminas. Paaiškinimo negavimas per nustatytą terminą nėra kliūtis nagrinėti teikimą Komisijos posėdyje;

25.2. teikimą pateikusio asmens paprašyti **per nustatytą terminą** pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus, dėl teikime nurodytų aplinkybių. **Papildomų paaiškinimų ar įrodymų pateikimui turi būti nustatomas ne mažesnis nei 5 dienų terminas.**

26. Komisijos narys, parengęs medžiagą nagrinėti Komisijos posėdyje, apie tai informuoja Komisijos pirmininką ar Komisijos sekretorių.

27. Teisėjas, kurio klausimas dėl drausmės bylos iškėlimo bus nagrinėjamas, apie Komisijos posėdžio, datą, laiką ir vietą informuojamas raštu.

28. Komisijos posėdžio data, laikas, vieta ir teikimą pateikusio asmens ir teisėjo nuasmeninti duomenys skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje adresu www.teismai.lt. ne vėliau kaip prieš tris dienas iki Komisijos posėdžio.

VI. KOMISIJOS POSĖDŽIAI IR SPRENDIMAI

29. Komisijos posėdžiai paprastai vyksta Nacionalinės teismų administracijos patalpose. Komisijos posėdžius šaukia Komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininkas posėdžių datą ir laiką nustato atsižvelgdamas į Komisijos narių darbotvarkę ir Teismų įstatymo 84 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus terminus.

30. Komisijos posėdžiai, kuriuose kolegialiai sprendžiami teikimo priimtumo nagrinėti Komisijos posėdyje klausimai, bei prašymai dėl konsultacijų suteikimo, gali vykti naudojant elektroninių ryšių technologijas. Terminą balsuoti (argumentuotą nuomonę svarstomais klausimais pareikšti) nustato Komisijos posėdžio pirmininkas.

31. Apie šaukiamą posėdį ir jame svarstytinus klausimus Komisijos nariai informuojami jų nurodytais elektroninio pašto adresais ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki paskutinės termino balsuoti dienos. Komisijos nariai per 5 dienas nuo Komisijos sekretoriaus elektroninio laiško, skelbiančio apie rengiamą balsavimą ir adresuoto visiems Komisijos nariams, gavimo pateikia savo sprendimą posėdžio darbotvarkės klausimais. Elektroniniu būdu priimami sprendimai laikomi teisėtais, jeigu balsavime dalyvauja ne mažiau kaip keturi Komisijos nariai, iš kurių bent vienas visuomenės atstovas. Sprendimai elektroniniu būdu priimami balsavime dalyvavusių Komisijos narių balsų dauguma. Jeigu balsuojant balsai pasiskirsto po lygiai, lemia Komisijos posėdžio pirmininko balsas.

32. Teikimas dėl drausmės bylos iškėlimo turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai apie drausmės bylos iškėlimo pagrindo buvimą sužinojo Komisija. Drausmės bylos iškėlimo pagrindo buvimą sužinojimo diena yra laikoma teikimo gavimo diena, o jeigu 22.6 papunkčio pagrindu buvo atliekamas tyrimas – atlikto tyrimo medžiagos gavimo diena. Į šį laikotarpį neįskaitomas laikas, kai teisėjas nedirbo dėl ligos arba atostogų.

33. Komisijos narių dalyvavimas Komisijos posėdžiuose yra būtinas. Neatvykimas į Komisijos posėdį gali būti pagrįstas tik svarbiomis priežastimis.

34. Komisijos posėdis laikomas teisėtu, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip keturi Komisijos nariai, iš kurių bent vienas visuomenės atstovas.

35. Komisijos posėdžiai yra vieši. Komisijos sprendimu Komisijos posėdis gali būti uždaras

– siekiant užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą, taip pat užtikrinant valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų. Komisijos posėdžio eiga fiksuojama daromu garso įrašu, kuris laikomas posėdžio protokolu (išskyrus posėdžius, vykstančius elektroniniu būdu).

36. Komisijos posėdžiuose dalyvaujantiems asmenims leidžiama rinkti informaciją nenaudojant garso ar vaizdo įrašų technikos.

37. Komisijos posėdį pradeda Komisijos pirmininkas, pristatydamas Komisijos narius, nagrinėjamus klausimus bei pranešėją.

38. Komisijos pirmininkas arba nariai privalo nusišalinti tais atvejais, kai jų dalyvavimas nagrinėjant teikimą gali kelti pagrįstų abejonių dėl Komisijos sprendimo nešališkumo ir objektyvumo. Pareikšti nušalinimą Komisijos pirmininkui arba jos nariui taip pat turi teisę teisėjas, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas yra nagrinėjamas.

39. Komisijos pirmininkas arba narys laikomas nušalintu arba nusišalinusiu nuo teikimo dėl drausmės bylos iškėlimo nagrinėjimo ir nedalyvauja priimant sprendimą, jei tai patvirtina Komisijos nariai atviru balsavimu.

40. Komisijos posėdžio metu Komisijos narys – pranešėjas supažindina posėdžio dalyvius su teikimu bei pagal jį surinka medžiaga.

41. Teisėjui, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas nagrinėjamas, jam pageidaujant ar Komisijai nusprendus, turi būti sudaryta galimybė būti išklausytam Komisijos posėdyje. Jeigu teisėjas buvo tinkamai informuotas apie Komisijos posėdžio datą, vietą ir laiką, teisėjo neatvykimas nesustabdo teikimo nagrinėjimo Komisijos posėdyje. Atitinkamo teismo administracija turi sudaryti galimybę minėtam teisėjui dalyvauti Komisijos posėdyje.

42. Komisijos posėdyje, jeigu Komisija nusprendžia, kad tai būtina, taip pat gali būti išklausyti ir kiti asmenys, galintys pateikti duomenų, reikšmingų svarstomam klausimui.

43. Sprendimai Komisijos posėdyje priimami dalyvaujant tik Komisijos nariams ir Komisijos sekretoriui. Komisijos sprendimas laikomas priimtu, jei už jį balsuoja ne mažiau kaip keturi Komisijos nariai.

44. Komisija, išnagrinėjusi teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo, priima vieną iš šių sprendimų:

44.1. iškelti teisėjui drausmės bylą ir perduoti ją nagrinėti Teisėjų garbės teismui;

44.2. atsisakyti iškelti drausmės bylą teisėjui, jei nėra nustatyta drausmės bylos iškėlimo pagrindo;

44.3. atsisakyti iškelti drausmės bylą teisėjui, jei teisėjas pripažįsta padaręs nusižengimą ir dėl nusižengimo pobūdžio, pasekmių, teisėjo ankstesnio darbo, teisėjo požiūrio į padarytą nusižengimą ir pastangas pasekmėms pašalinti bei dėl kitų panašaus pobūdžio aplinkybių Komisija nusprendžia, jog apsvarstymas Komisijoje yra pakankamas poveikis teisėjui;

44.4. atsisakyti iškelti drausmės bylą teisėjui, jei praėjo daugiau kaip trys mėnesiai nuo tos dienos, kai apie drausmės bylos iškėlimo pagrindą buvo sužinojo Komisija;

44.5. atsisakyti iškelti drausmės bylą teisėjui, jei praėjo daugiau kaip treji metai nuo teisėjo veikos, kuri sudaro drausmės bylos iškėlimo pagrindą;

44.6. atsisakyti iškelti drausmės bylą teisėjui, kuris yra Teisėjų tarybos ar Teisėjų garbės teismo narys, kai Teisėjų taryba atsisakė duoti sutikimą;

44.7. atidėti klausimo dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui sprendimą ir kreiptis į Teisėjų tarybą dėl sutikimo iškelti drausmės bylą šiam teisėjui, jei jis yra Teisėjų tarybos ar Teisėjų garbės teismo narys;

44.8. atidėti klausimo dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui sprendimą, pavedant Komisijos nariui surinkti papildomų įrodymų, arba jeigu to pagrįstai prašo teisėjas, kuriam siūloma iškelti drausmės bylą. Klausimo dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui sprendimo priėmimas gali būti atidėtas neviršijant terminų, nustatytų Teismų įstatymo 84 straipsnio 1 ir 2 dalyse;

44.9. nutraukti drausmės bylos svarstymo procedūrą nelikus drausminės atsakomybės subjekto (pasibaigus teisėjo įgaliojimams iki drausmės bylos svarstymo).

45. Komisijos priimto sprendimo rezoliucinė dalis bei išdėstytų motyvų esmė paskelbiami Komisijos posėdyje.

46. Komisijos sprendimai (su įžangine, aprašomąja, motyvuojamąja ir rezoliucine dalimis) surašomi ne vėliau kaip per 30 dienų po sprendimo priėmimo. Dėl objektyvių priežasčių ir (ar) didelės teikimo medžiagos apimties sprendimo surašymo terminai Komisijos pirmininko sprendimu gali būti pratęsti, bet ne daugiau kaip 10 dienų ir nepažeidžiant Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 84 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytų terminų.

47. Sprendime nurodoma: Komisijos pavadinimas, Komisijos nariai, dalyvavę posėdyje, posėdžio vieta ir laikas, nagrinėjamas klausimas, teisėjo, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas nagrinėjamas, vardas, pavardė ir pareigos, asmuo, pareiškęs teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo, Komisijos posėdyje dalyvavę asmenys, Komisijos sekretorius, teisėjo veika, dėl kurios padarymo teisėjui buvo siūloma iškelti drausmės bylą, kitos aplinkybės, į kurias buvo atsižvelgta priimant sprendimą, priimto sprendimo argumentai, kuriais Komisija grindžia padarytas išvadas. Jeigu Komisijos priimtame sprendime minimi fizinių asmenų vardai ir pavardės, viešai skelbtinoje versijoje fizinių asmenų vardai ir pavardės keičiami inicialais – pirmosiomis fizinių asmenų vardų ir pavardžių raidėmis, kurie skiriasi nuo tikrųjų fizinių asmenų vardų ir pavardžių. Ši nuostata netaikoma teisėjų, kuriems buvo iškelta drausmės byla vardams ir pavardėms. Sprendimą pasirašo visi posėdyje dalyvavę Komisijos nariai.

48. Komisijos priimto sprendimo kopija ne vėliau kaip kitą dieną po sprendimo surašymo išsiunčiama teisėjui, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas buvo išnagrinėtas, bei teismo, kuriame teisėjas dirba, pirmininkui. Sprendimo, kuriuo iškelta drausmės byla, kopija nusiunčiama Teisėjų tarybai ir Lietuvos Respublikos Prezidentui.

49. Jei teisėjui drausmės byla iškeliama dėl konkrečios jo nagrinėjamos bylos, Komisija nedelsdama, ne vėliau kaip per 3 dienas po sprendimo priėmimo, raštu supažindinta su sprendimo rezoliucine dalimi teismo pirmininką.

50. Komisijos sprendimai skelbiami Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje ne vėliau kaip per 10 dienų po pasirašymo, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos sprendimų, priimtų neviešai išnagrinėjus bylą, viešai paskelbiamos tik rezoliucinės dalys.

51. Komisijos priimti sprendimai neskundžiami.

VII. TEISĖJO, KURIO DRAUSMĖS BYLOS IŠKĖLIMO KLAUSIMAS NAGRINĖJAMAS, TEISĖS

52. Teisėjas, kuriam siūloma iškelti drausmės bylą, turi teisę:

- 52.1. susipažinti su teikimo dėl drausmės bylos iškėlimo turiniu;
- 52.2. raštu ir žodžiu duoti paaiškinimus Komisijai, pateikti reikšmingas aplinkybes patvirtinančius įrodymus;
- 52.3. dalyvauti Komisijos posėdyje, kai nagrinėjamas drausmės bylos iškėlimo klausimas;
- 52.4. reikšti nušalinius Komisijos nariams;
- 52.5. būti atstovaujamas Komisijos posėdyje teisėjų visuomeninės organizacijos atstovo arba advokato;
- 52.6. būti informuotas apie Komisijos priimtą sprendimą ir gauti jo kopiją.

VIII. TEISĖJŲ ETIKOS SKLAIDA

53. Komisija teikia konsultacijas bei rekomendacijas konkrečiais teisėjų etikos klausimais, informuoja apie Komisijoje priimtus sprendimus, inicijuoja bei organizuoja mokymus, susitikimus, diskusijas bei kitais būdais viešina Komisijos veiklą ir ugdo teisėjų etinį sąmoningumą.

54. Komisija teisėjų, teismų savivaldos institucijų ir komisijų bei teisėjus vienijančių

visuomeninių organizacijų prašymus dėl konsultacijų etikos klausimais suteikimo nagrinėja Komisijos posėdžiuose. Komisijos pirmininkas prieš teikdamas klausimą svarstyti Komisijos posėdyje paskiria pranešėją, taip pat turi teisę nagrinėjamu klausimu pareikalauti papildomų duomenų.

55. Konsultacija ne vėliau kaip per 10 dienų po pasirašymo, nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų, paskelbiama Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje.

56. Komisija:

56.1. kartą per metus, ne vėliau kaip iki kiekvienų metų kovo 1 d., teikia Teisėjų tarybai bei viešai Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje skelbia Komisijos metinės veiklos ataskaitą;

56.2. periodiškai, ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, rengia teismams naujienlaiškį, kuriame pateikiama apibendrinta informacija apie Komisijos priimtus sprendimus, suteiktas konsultacijas bei kita aktuali informacija teisėjų etikos klausimais.

57. Informaciją apie Komisijos sprendimus visuomenės informavimo priemonėms teikia Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas Komisijos narys.

58. Komisija ne vėliau kaip iki kiekvienų metų vasario 1 d. parengia ir paskelbia viešai Nacionalinės teismų administracijos interneto svetainėje aktualizuotą Teisėjų etikos kodekso praktinį vadovą.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

59. Komisija atskaitinga Teisėjų tarybai.

60. Komisiją aptarnauja Nacionalinė teismų administracija. Nacionalinė teismų administracija skiria Komisijos sekretorių. Komisijos sekretorius nėra Komisijos narys.

61. Komisijos sekretorius:

61.1. tvarko Komisijos dokumentus;

61.2. Komisijos pirmininko pavedimu:

61.2.1. pasirašo užklausas, kvietimus, pranešimus apie Komisijos posėdžio datą, laiką ir vietą bei kitus informacinio pobūdžio dokumentus;

61.2.2. rengia Komisijos dokumentų, sprendimų projektus;

61.2.3. rengia metinės Komisijos veiklos ataskaitos projektą;

61.2.4. atlieka kitus veiksmus, susijusius su Komisijos veikla.

62. Komisijos dokumentai rengiami, tvarkomi, įtraukiami į apskaitą teisės aktų nustatyta tvarka.

DERINIMO PAŽYMA
DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2019 M. SAUSIO 25 D. NUTARIMO NR. 13P-10-(7.1.2) „DĖL TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS
KOMISIJOS NUOSTATŲ“ IR DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2014 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO NR. 13P-68-(7.1.2) „DĖL
TEISĖJŲ GARBĖS TEISMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“

Nr.	STT vertinimas	Pasiūlymų/pastabų turinys	Teisėjų tarybos STT pateiktų pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Pagal Komisijos nuostatų 7 punktą, į Komisiją be kitų Komisijos narių du Komisijos narius visuomenės atstovus skiria Respublikos Prezidentas, vieną – Seimo Pirmininkas savo įgaliojimų laikui arba kitam terminui. Teisinis reguliavimas neatskleidžia „kito termino“ sąvokos, todėl nėra aišku, kokiam kitam laikotarpiui gali būti skiriami į Komisiją visuomenės atstovai. Pagal šiuo metu nustatytą teisinį reguliavimą visuomenės atstovas gali būti paskirtas ilgam neapibrėžtam terminui ir per šį laikotarpį toks visuomenės atstovas nėra rotuojamas, o tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome tikslinti teisinį reguliavimą nustatant kitą Komisijos nario (visuomenės atstovo) minimalų ir (ar) maksimalų terminą.	Komisijos narė J. Čepukėnienė Manytina, kad Nuostatų 7 p. pakeitimas, apibrėžiant konkretų visuomenės atstovo paskyrimo į komisiją terminą, tikslingas.	Atsižvelgti iš dalies Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, kad Teismų įstatymu (toliau – TĮ) įtvirtinės įvairias teismo, kaip savarankiškos valstybės valdžios, savivaldos institucijas (t. y., pasirinkęs tokį teisminės valdžios savivaldos modelį, pagal kurį minėtų institucijų yra keletas), įstatymų leidėjas (ypač atsižvelgdamas į būtinumą užtikrinti visuomenės pasitikėjimą teismine valdžia, teise, valstybės teisine sistema) gali įstatymu nustatyti ir tokį teisinį reguliavimą, kad į minėtas kitas teismų savivaldos institucijas įeitų ne vien teisėjai, bet ir kiti asmenys (KT 2006 gegužės 5 d. nutarimas). TĮ 85 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Teisėjų etikos ir drausmės komisija sudaroma iš septynių narių. Į šios komisijos narius du kandidatus skiria Respublikos Prezidentas, vieną kandidatą – Seimo Pirmininkas, keturis kandidatus – Teisėjų taryba. Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas šios komisijos nariais skiria visuomenės atstovus. TĮ 85 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad TEDK veiklą reglamentuoja Teisėjų tarybos tvirtinami TEDK nuostatai (toliau – Nuostatai). Nuostatų 7 punkte yra sukonkretinta, kad Komisijos narius teisėjus Teisėjų taryba skiria savo įgaliojimų laikui (<i>Teisėjų tarybos įgaliojimų laikas 4 m.</i>), o visuomenės atstovus Respublikos Prezidentas ir Seimo

			<p>pirmininkas skiria savo įgaliojimų laikui arba kitam terminui.</p> <p>Pažymėtina, kad įprastai praktikoje, vadovaujantis minėtu reglamentavimu, Prezidentas dekretu ir Seimo pirmininkas potvarkiu visuomenės atstovus į TEDK skirdavo 4 metų laikotarpiui.</p> <p>TEDK narių įgaliojimų pabaiga reglamentuojama TĮ 85 straipsnio 5 ir 6 dalyse bei Nuostatų 12 punkte. Pažymėtina, kad įstatymų leidėjas nenustato konkretaus termino visuomenės atstovams eiti TEDK nario pareigas. Pagal esamą teisinį reglamentavimą visuomenės narių įgaliojimų terminas būti TEDK nariu sietinas su jų paskyrusio subjekto įgaliojimų terminu (<i>Seimo pirmininko – 4 m. , Prezidento – 5 m.</i>), todėl siūlytina patikslinti Nuostatų 7 punktą ir nustatyti, kad „Komisijos narius visuomenės atstovus Respublikos Prezidentas ir Seimo Pirmininkas skiria savo įgaliojimų laikui arba kitam <i>trumpesniai</i> terminui.“</p>
2.	<p>Pagal Komisijos nuostatų 13 punktą Komisijos narys atšaukiamas iš šių pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis narys netinkamai atlieka jam priskirtas Komisijos nario funkcijas. Siekdami padidinti teisinio reguliavimo aiškumą ir Komisijos nario atšaukimo iš pareigų procesą padaryti skaidresnį, manome, kad galima būtų atskleisti ir detalizuoti komisijos nario „netinkamumo“ atlikti jam priskirtas funkcijas atvejus. Siūlome tikslinti minėto punkto nuostatą.</p>	<p>Komisijos narys G. Būga Komisijos pirmininko bei Komisijos nario atšaukimo pagrindai nustatyti Lietuvos Respublikos Teismų įstatymo 85 straipsnyje. Manytina, kad tai nėra TEDK kompetencija.</p> <p>Komisijos narė J. Čepukėnienė Manytina, kad „netinkamumo“ detalizavimas įneštų skaidrumo į komisijos sudarymo procesą, tačiau nėra galimybės apibrėžti baigtinį sąrašą atvejų, kuriais remiantis pripažįstama, kad Komisijos narys netinkamai atlieka jam priskirtas funkcijas.</p>	<p>Neatsižvelgti TĮ 85 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad TEDK narys atšaukiamas iš pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis komisijos narys netinkamai atlieka jam paskirtas TEDK nario funkcijas. TEDK nuostatuose yra įtvirtintos Komisijos nario teisės ir pareigos. Iš nustatyto teisinio reguliavimo seka, kad įgalioto subjekto sprendimu Komisijos narys atšaukiamas tuo atveju, kai pažeidžia jam teisės aktais nustatytas pareigas ar jų tinkamai nevykdo. Nustatytas teisinis reglamentavimas yra pakankamas, kad asmens atšaukimas iš TEDK nario pareigų, esant netinkamam jų vykdymui, būtų realiai įvykdomas. „Netinkamumo“ sąvokos detalizavimas, manytina, yra netikslingas, kadangi nenumatytų baigtinio sąrašo aplinkybių, kurioms esant nario elgesys pripažintinas netinkamu.</p>

3.	<p>Komisijos nuostatų 22.3 papunktyje nustatyta, kad Komisijos pirmininkas, gavęs teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, turi teisę informuoti teikimą pateikusį asmenį apie teikimo nenagrinėjimą, nurodant teikimo nenagrinėjimo pagrindą bei sprendimo motyvus.</p> <p>Nustatytas teisinis reguliavimas suteikia galimybę vienasmeniškai ir neskundžiamai Komisijos pirmininkui, gavusiam teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, atsisakyti nagrinėti teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, užkertant kelią tolimesnei teikimo nagrinėjimo eigai. Siekdami priimamo sprendimo skaidrumo, manome, kad reikėtų apsvarstyti galimybę tobulinti teisinį reguliavimą ir minėto sprendimo priėmimą perduoti Komisijai arba suteikti galimybę jį apskųsti Komisijai.</p>	<p>Komisijos narys G. Būga</p> <p>Manytina, kad visų teikimų nagrinėjimas Komisijos posėdžiuose būtų neefektyvus, tačiau svarstytina ir apie tokį reguliavimą, pagal kurį Komisijos pirmininkas, gavęs bent kelių (2 ar 3) Komisijos narių pritarimą (gali būti ir elektroninių ryšių priemonėmis), priimtų sprendimą dėl teikimo priimtumo nagrinėti Komisijoje. Tokiu būdu tai būtų jau ne vienasmeninis sprendimas.</p> <p>Komisijos narė J. Čepukėnienė</p> <p>Dėl 22.3 pp. pakeitimo tikslingumo – kadangi šis papunktis reglamentuoja Komisijos pirmininko atliekamo darbo su didesne dalimi Komisijoje gaunamų skundų procedūrą, vargu, ar tikslinga šį darbą perkelti Komisijai, nes tokiu atveju Komisija turėtų rinktis žymiai dažniau ir iš esmės kiekvieną skundą nagrinėti pati. Manant, kad šis procesas turėtų būti tobulinamas – gal galima suteikti galimybę Pirmininko sprendimą skųsti Komisijai. Iš esmės su šio punkto siūlomu pakeitimu nesutiktina, nes atsisakymo nagrinėti teikimą pagrindai Nuostatuose yra detalizuoti, o perdavus šį klausimą spręsti Komisijai, ji turėtų tikrinti tų pačių Nuostatuose nustatytų pagrindų atitikimą.</p>	<p>Atsižvelgti iš dalies</p> <p>Nustatyti Projekte tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį Komisijos pirmininkas vienasmeniškai galėtų priimti sprendimą nenagrinėti teikimo Komisijoje tik Nuostatų 23.1., 23.3. bei 23.4 papunkčiuose nurodytais atvejais, o 23.2 papunktyje nurodytu atveju sprendimas dėl teikimo priimtumo nagrinėti Komisijos posėdyje priimamas gavus ne mažiau kaip 4 Komisijos narių pritarimą. Siūlytina Nuostatų 9.1 papunktį išdėstyti taip: „Komisijos vardu, vadovaudamasis Nuostatų 22 punkte nurodytais pagrindais, sprendžia dėl teikimo priimtumo nagrinėti Komisijos posėdyje. <i>Komisijos pirmininkas, priimdamas sprendimą dėl teikimo priimtumo 23.2 papunktyje nustatytu atveju, turi gauti ne mažiau kaip keturių Komisijos narių pritarimą.</i>“</p>
----	--	--	--

		<p>Teisėjų tarybos Teisės aktų rengimo komiteto koordinatorius teisėjas Ramūnas Gadliauskas</p> <p>Nors ne kartą buvo nuspręsta, kad TEDK pirmininko teisė vienasmeniškai priimti sprendimą yra pakankamai pagrįsta ir leidžia optimaliai organizuoti komisijos darbą, tačiau siūlytina, kad visi nariai e. paštu būtų informuojami apie Komisijos pirmininko siūlymą nenagrinėti konkretaus kreipimosi, o per tam tikrą trumpą nustatytą terminą e. paštu nesulaukus prieštaravimų iš Komisijos narių, TEDK pirmininkas turėtų teisę priimti tokį sprendimą. Jei bent vienas iš Komisijos narių išreiškia prieštaravimą, klausimas perduodamas spręsti Komisijos posėdyje.</p>	
4.	<p>Komisijos nuostatų 25.2 papunktyje nustatyta, kad Komisijos pirmininkas arba Komisijos narys – pranešėjas turi teisę teikimą pateikusio asmens paprašyti pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus dėl teikime nurodytų aplinkybių. Iš teisinio reguliavimo neaišku, per kokį terminą teikimą pateikęs asmuo turi pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir vienodo elgesio tokioje pačioje situacijoje nustatymo, siekiant sudaryti vienodas sąlygas suspėti pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus teikimą pateikusiems asmenims, siūlome nustatyti papildomų paaiškinimų ar įrodymų pateikimo terminą.</p>	<p>Komisijos narys G. Būga Galima būtų įterpti „ir nustato terminą pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus“.</p> <p>Komisijos narė J. Čepukėnienė Dėl siūlomo 25.3 pp. pakeitimo: kiek prisimenu, tokio pakeitimo tikslingumas jau buvo svarstytas, tačiau konkretaus termino pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus nustatymo atsisakyta. Kiekvienas atvejis yra individualus, ir tokio termino poreikis gali būti skirtingas. Manau, kad Komisija suteikia pakankamai laiko teikimą pateikusiam asmeniui pateikti papildomą medžiagą, jei toks poreikis yra.</p>	<p>Atsižvelgti Projekto 25.2 papunktį papildyti ir išdėstyti taip: „teikimą pateikusio asmens paprašyti <i>per nustatytą terminą</i> pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus dėl teikime nurodytų aplinkybių. <i>Papildomų paaiškinimų ar įrodymų pateikimui turi būti nustatomas ne mažesnis nei 5 dienų terminas.</i>“</p>

		Teisėjų tarybos Teisės aktų rengimo komiteto koordinatorius teisėjas Ramūnas Gadliauskas Siūlytina papildyti 25.2 pp. formuluotę, nustatant, kad Komisija turi teisę teikimą pateikuso asmens paprašyti per nustatytą terminą pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus dėl teikime nurodytų aplinkybių.	
--	--	---	--

Nr.	STT vertinimas	TGT narių pastabos, siūlymai	Teisėjų tarybos STT pateiktų pastabų, pasiūlymų įvertinimas
1.	Garbės teismo nuostatų 40 punkte nustatyti sprendimai ¹ , kuriuos priima Garbės teismas išnagrinėjęs drausmės bylą. Teisinis reguliavimas nenustato kriterijų, į kuriuos atsižvelgiama Garbės teismui priimant sprendimą, išnagrinėjus drausmės bylą, pavyzdžiui, apsiriboti drausmės bylos svarstymu ar paskirti teisėjui vieną iš drausminių nuobaudų. Svarstytina, ar nereikėtų nustatyti kriterijų ² , į kuriuos atsižvelgiama priimant vieną iš 40 punkte priimtų sprendimų, siekiant panašaus sprendimo priėmimo nagrinėjant analogiško	TGT narys Gražvydas Poškus: manyčiau, kad Išvadoje pateiktam pasiūlymui nustatyti konkrečius kriterijus, konkrečių drausminių nuobaudų taikymui, nereikėtų pritarti, nes: 1. Kaip matyti iš pateiktų Išvadoje pavyzdžių (Prokuratūros ir Valstybės tarnybos įstatymų, atitinkamai 40 ir 33 straipsniai), juose iš esmės detaliau yra aptariamai tik kriterijai, kai gali būti taikoma tarnybinė nuobauda – atleidimas iš tarnybos. Tuo tarpu Teisėjų garbės teismas	Neatsižvelgti. Pagal Teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalį ir Garbės teismo nuostatų 40 punktą Garbės teismas, išnagrinėjęs drausmės bylą, sprendimu gali nutraukti ją, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo; nutraukti drausmės bylą, jei praleistas terminas šiai bylai iškelti; apsiriboti drausmės bylos svarstymu; paskirti drausminę nuobaudą; pasiūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų; pasiūlyti kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl apkaltos teisėjui. Pažymėtina, kad kiekviena iš šių procesinių alternatyvų, esant pagrindui jai priimti, kiekvienu atveju atitinkamai

¹ 1. Nutraukti drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo. 2. Nutraukti drausmės bylą, jei praleisti Teismų įstatyme nustatyti terminai šiai bylai iškelti. 3. Apsiriboti drausmės bylos svarstymu. 4. Paskirti teisėjui vieną iš šių drausminių nuobaudų: pareikšti pastabą, pareikšti papeikimą, pareikšti griežtą papeikimą. 5. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui ar Lietuvos Respublikos Seimui Teismų įstatymo nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų. 6. pasiūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl apkaltos teisėjui.

² Pavyzdžiui, Prokuratūros įstatymo I-599 40 straipsnyje ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 33 straipsnyje ir nustatyti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama priimant sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo.

	<p>pobūdžio drausminės bylas. Siūlome apsvarstyti galimybes nustatyti kriterijus, kurie nulemia sprendimo priėmimą.</p>	<p>išnagrinėjęs iškeltą bylą negali priimti sprendimo atleisti teisėją iš pareigų, o tik gali priimti sprendimą siūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų arba siūlyti kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl apkaltos teisėjui. Sutiktina, jog Garbės teismo nuostatuose nėra konkrečiai reglamentuota dėl kokių padarytų drausminių nusižengimų būtų siūloma teisėją atleisti iš užimamų pareigų, tačiau priešingai, nei teigiama išvadoje, tokie kriterijai yra jau suformuoti Garbės teismo priimtuose sprendimuose ir nagrinėdamas bylą bei priimdamas sprendimą Garbės teismas atsižvelgia į ankstesnių sprendimų motyvus.</p> <p>2. Atkreiptinas dėmesys, kad iš esmės Garbės teismo posėdis savo prigimtimi visiškai skiriasi nuo drausminės nuobaudos skyrimo procedūros pagal minėtus Prokuratūros ir Valstybės tarnybos įstatymus, nes drausmės byla yra nagrinėjama kolegialaus organo – 10 Garbės teismo teisėjų, sprendimas priimamas balsų dauguma įvertinus visą drausmės bylos medžiagą bei išklausius suinteresuotus asmenis, o ne vienasmeniškai tarnybinę nuobaudą galinčio skirti asmens nuomonės pagrindu.</p>	<p>motyvuojama. Teisėjų garbės teismo nuostatų 6 punkto 2 papunktyje, be kitų principų, kuriais Garbės teismo teisėjai vadovaujasi nagrinėdami teisėjų drausmės bylas, numatytas ir teisės viršenybės principas, taigi esant drausminės atsakomybės taikymo pagrindams užtikrinamas drausminės atsakomybės taikymas teisėjams, priimant ir motyvuojant vieną iš Teismų įstatymo 86 straipsnio 1 dalyje numatytų sprendimų. Teisėjų garbės teismo nuostatų 42 punkte pažymėta, kad Garbės teismo sprendimo motyvuojamojoje dalyje nurodomos nustatytos aplinkybės, į kurias buvo atsižvelgta, priimant sprendimą, taip pat argumentai, kuriais Garbės teismas grindžia savo išvadą.</p> <p>Taigi, kiekvienu atveju išnagrinėjęs drausmės bylą Garbės teismas, parinkdamas vieną iš teisėjų drausminės atsakomybės realizavimo būdų drausminės atsakomybės patrauktam teisėjui, realizuoja tiek individualiosios, tiek ir bendrosios prevencijos tikslus, atsižvelgia į pažeidimo padarymo aplinkybes, sunkumą, taip pat į teisėjo asmenybę apibūdinančias aplinkybes, ir parenka padarytam pažeidimui bei teisėjo asmenybei proporcingą drausminės atsakomybės realizavimo formą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat įvertinus tai, kad baigtinio kriterijų sąrašo nebūtų galimybės nustatyti, manytina, kad konkrečių ir tiksliai apibrėžtų kriterijų nustatymas Garbės nuostatų 40 punkte nėra tikslingas.</p>
--	---	---	--

		<p>TGT narys (pirmininkas) Virgilijus Grabinskas: manau, kad nėra poreikio ir pagrindo bandyti formuluoti drausminės nuobaudos skyrimo kriterijus. Kiekvienu drausmės bylos atveju situacija būna labai individuali tiriamo pažeidimo pobūdžiu bei teisėjo, kuriam iškelta drausmės byla, asmenybės aspektu. Kiek pastebėjau, per paskutinius penkerius metus išnagrinėtų drausmės bylų skaičius varijuoja nuo dviejų iki penkių per metus – tai yra tikrai mažas atvejų kiekis, kad iš jų būtų galima suformuoti maksimaliai panašius vertinimo kriterijus. Vadinasi kriterijus reikėtų dirbtinai sugalvoti. Konkretumo, manau nepavyktų rasti, o dirbtinai sugalvoti abstraktūs kriterijai nebūtų objektyvu, pagrįsta ir naudinga. Manau, kad Garbės teismas, kurį be teisėjų sudaro ir visuomenės atstovai, turi pakankamai kompetencijos ir galių kiekvieną drausmės bylą išnagrinėti objektyviai ir priimant individualizuotą sprendimą.</p>	
		<p>TGT narė Regina Pocienė: pritariu nuomonei, kad Garbės teismas, kurį be teisėjų sudaro ir visuomenės atstovai, turi pakankamai kompetencijos ir galių kiekvieną drausmės bylą išnagrinėti objektyviai ir priimti individualizuotą sprendimą.</p>	

		<p>TGT narė Laima Garnelienė: pritariu išsakytai nuomonei, jog Garbės teismo nuostatų šiuo aspektu keisti netikslinga. Tikrai nematau, kad reikalingi dar papildomi kriterijai. Aišku, galima parašyti, kad: „TGT, apsiribodamas drausmės bylos svarstymu, parinkdamas teisėjui drausminės nuobaudos rūšį ar pasiūlydamas Respublikos Prezidentui ar į Lietuvos Respublikos Seimui atleisti teisėją iš pareigų ar pradėti jo apkaltos procesą, atsižvelgia į teisėjo vardą žeminančio poelgio, kitų Teisėjų etikos kodekso reikalavimų pažeidimų, įstatymuose numatytų teisėjų darbinės ar politinės veiklos apribojimų nesilaikymo pobūdį, padarytą žalą asmeniui, teismų sistemai, valstybei, teisėjo asmenybei“. Tikrai ne daugiau, bet ir tai būtų perteklinis reguliavimas.</p>	
		<p>TGT narė Jolanta Vėgelienė: Pritariu kolegų išsakytai nuomonei, jog konkrečių ir tiksliai apibrėžtų kriterijų nustatymas Teisėjų garbės nuostatų 40 punkte nėra tikslingas, nes drausmės bylų situacijos vienais ar kitais aspektais būna skirtingos ir jas „įvilkti“ į konkrečius apibrėžtus kriterijus nebūtų objektyvu. Garbės teismo teisėjai vykdo savo įgaliojimus vadovaudamiesi Teisėjų garbės teismo nuostatų 6 punkte nustatytais principais, kurie, mano nuomone, užtikrina priimamų sprendimų objektyvumą.</p>	

		TGT narė Birutė Pranevičienė: pritariu išsakytoms nuomonėms ir argumentams dėl netikslingumo numatyti papildomus kriterijus Garbės teismo nuostatų 40 punkte.	
--	--	---	--

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Teisėjų tarybai
E. pristatymo informacinė
sistema

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS IR GARBĖS TEISMO NUOSTATŲ

2019 m. balandžio d. Nr. 4-01-

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatomis, savo iniciatyva atlikome Teisėjų etikos ir drausmės komisijos nuostatų¹, patvirtintų Teisėjų tarybos 2019 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 13P-10 (7.1.2), (toliau – Komisijos nuostatai) ir Teisėjų garbės teismo nuostatų², patvirtintų Teisėjų tarybos 2014 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 13P-68 (7.1.2), (toliau – Garbės teismo nuostatai) antikorupcinį vertinimą.

Atlikus antikorupcinį vertinimą, darytina išvada, kad Komisijos nuostatuose ir Garbės teismo nuostatuose esantis teisinis reguliavimas nors ir nesudaro tiesioginių sąlygų korupcijai atsirasti ir yra išsamiai nustatytas dėl Teisėjų etikos ir drausmės komisijos (toliau – Komisija) ir Teisėjų garbės teismo (toliau – Garbės teismas) veiklos, drausmės bylos iškėlimo ir jos nagrinėjimo proceso, tačiau yra tobulintinas siekiant didesnio aiškumo ir skaidrumo priimant sprendimus dėl drausmės bylos iškėlimo ir išnagrinėjus drausmės bylą.

I. Dėl Komisijos nuostatų

Atliekant Komisijos nuostatų antikorupcinį vertinimą nustatyta, kad minėti nuostatai nustato Komisijos darbo tvarką, sprendimų priėmimo tvarką, drausmės bylų teisėjams iškėlimo procedūrą, teisėjo, kurio drausmės bylos iškėlimo klausimas nagrinėjamas, teises ir pareigas, Komisijos narių teises ir pareigas vykdant jiems priskirtas funkcijas bei ugdant teisėjų etinį sąmoningumą.

¹ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/832e8ad224ca11e9b246d9cc49389932?jfwid=124djr7q6u>.

² Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/6738c9a0ed2311e3abf5c17841df37a3?jfwid=rivwzvpgv>.

Komisijos veikloje dalyvauja visuomenės atstovai kaip komisijos nariai, kuriuos skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas ir Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas. Komisija sprendžia drausmės bylų teisėjams iškėlimo klausimus bei užtikrina teisėjų etikos skaidrą.

Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir tikslo didinti pasitikėjimą Komisijos veiklos objektyvumu ir skaidrumu, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Pagal Komisijos nuostatų 7 punktą į Komisiją be kitų komisijos narių du komisijos narius visuomenės atstovus skiria Respublikos Prezidentas, vieną – Seimo Pirmininkas savo įgaliojimų laikui arba kitam terminui. Teisinis reguliavimas neatskleidžia „kito termino“ sąvokos, todėl nėra aišku, kokiam kitam laikotarpiui gali būti skiriami į Komisiją visuomenės atstovai. Pagal šiuo metu nustatytą teisinį reguliavimą visuomenės atstovas gali būti paskirtas ilgam neapibrėžtam terminui ir per šį laikotarpį toks visuomenės atstovas nėra rotuojamas, o tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome tikslinti teisinį reguliavimą nustatant kitą komisijos nario (visuomenės atstovo) minimalų ir (ar) maksimalų terminą.

2. Pagal Komisijos nuostatų 13 punktą komisijos narys atšaukiamas iš šių pareigų, jeigu jį paskyręs subjektas priima motyvuotą sprendimą, kad šis narys netinkamai atlieka jam priskirtas Komisijos nario funkcijas. Siekdami padidinti teisinio reguliavimo aiškumą ir komisijos nario atšaukimo iš pareigų procesą padaryti skaidresnį, manome, kad galima būtų atskleisti ir detalizuoti komisijos nario „netinkamumo“ atlikti jam priskirtas funkcijas atvejus. Siūlome tikslinti minėto punkto nuostatą.

3. Komisijos nuostatų 22.3 papunktyje nustatyta, kad Komisijos pirmininkas, gavęs teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, turi teisę informuoti teikimą pateikusį asmenį apie teikimo nenagrinėjimą, nurodant teikimo nenagrinėjimo pagrindą bei sprendimo motyvus.

Nustatytas teisinis reguliavimas suteikia galimybę vienasmeniškai ir neskundžiamai Komisijos pirmininkui, gavusiam teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, atsisakyti nagrinėti teikimą dėl drausmės bylos iškėlimo teisėjui, užkertant kelią tolimesnei teikimo nagrinėjimo eigai. Siekdami priimamo sprendimo skaidrumo, manome, kad reikėtų apsvarstyti galimybę tobulinti teisinį reguliavimą ir minėto sprendimo priėmimą perduoti Komisijai arba suteikti galimybę jį apskųsti Komisijai.

4. Komisijos nuostatų 25.2 papunktyje nustatyta, kad Komisijos pirmininkas arba Komisijos narys – pranešėjas turi teisę teikimą pateikusio asmens paprašyti pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus, dėl teikime nurodytų aplinkybių. Iš teisinio reguliavimo neaišku, per kokį terminą teikimą pateikęs asmuo turi pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir vienodo elgesio tokioje pačioje situacijoje nustatymo, siekiant sudaryti vienodas sąlygas suspėti pateikti papildomus paaiškinimus ar įrodymus teikimą pateikusiems

asmenims, siūlome nustatyti papildomų paaiškinimų ar įrodymų pateikimo terminą.

II. Dėl Garbės teismo nuostatų

Atliekant Garbės teismo nuostatų antikorupcinį vertinimą nustatyta, kad Garbės teismas nagrinėja teisėjų drausmės bylas bei teisėjų prašymus dėl teisėjo garbės gynimo. Garbės teismo nuostatai nustato Garbės teismo veiklos tikslus, uždavinius bei principus, sprendimų priėmimo, teisėjų drausmės bylų ir prašymų dėl teisėjo garbės gynimo nagrinėjimo tvarką, Garbės teismo narių teises ir pareigas vykdant jiems priskirtas funkcijas. Į Garbės teismo narius visuomenės atstovus skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas ir Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas.

Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir priimamų sprendimų skaidrumo, teikiame šią pastabą dėl Garbės teismo priimamų sprendimų:

Garbės teismo nuostatų 40 punkte nustatyti sprendimai³, kuriuos priima Garbės teismas išnagrinėjęs drausmės bylą. Teisinis reguliavimas nenustato kriterijų, į kuriuos atsižvelgiama Garbės teismui priimant sprendimą, išnagrinėjus drausmės bylą, pavyzdžiui, apsiriboti drausmės bylos svarstymu ar paskirti teisėjui vieną iš drausminių nuobaudų. Svarstytina, ar nereikėtų nustatyti kriterijų⁴, į kuriuos atsižvelgiama priimant vieną iš 40 punkte priimtų sprendimų, siekiant panašaus sprendimo priėmimo nagrinėjant analogiško pobūdžio drausmines bylas. Siūlome apvarstyti galimybes nustatyti kriterijus, kurie nulemia sprendimo priėmimą.

Prašome per du mėnesius nuo antikorupcinio vertinimo išvados gavimo dienos informuoti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip buvo atsižvelgta ar numatoma atsižvelgti į antikorupcinio vertinimo išvados pasiūlymus (pateikti motyvuotą informaciją dėl kiekvieno pasiūlymo įgyvendinimo⁵). Atsakymą prašome paskelbti per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinę sistemą ir susieti ją su antikorupcinio vertinimo išvada.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Olga Meškienė, tel. (8 706) 63 347, el. p. olga.meskiene@stt.lt

³ 1. Nutraukti drausmės bylą, nes nėra drausminės atsakomybės pagrindo. 2. Nutraukti drausmės bylą, jei praleisti Teismų įstatyme nustatyti terminai šiai bylai iškelti. 3. Apsiriboti drausmės bylos svarstymu. 4. Paskirti teisėjui vieną iš šių drausminių nuobaudų: pareikšti pastabą, pareikšti papeikimą, pareikšti griežtą papeikimą. 5. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui ar Lietuvos Respublikos Seimui Teismų įstatymo nustatyta tvarka atleisti teisėją iš pareigų. 6. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Prezidentui kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimą dėl apkaltos teisėjui.

⁴ Pavyzdžiui, Prokuratūros įstatymo I-599 40 straipsnyje ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 33 straipsnyje ir nustatyti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiama priimant sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo.

⁵ Prieiga internete: http://www.stt.lt/documents/ivertinti_teises_aktai_2018/Pazyma_galutine.docx.